

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інформаційне право

Шифр та назва спеціальності

F5 – Кібербезпека та захист інформації

Інститут

ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Кібербезпека

Кафедра

Права (306)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Вільного вибору правового спрямування

Семестр

3

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

ЛИСЕНКО Ірина В'ячеславівна

Iryna.Lysenko@khpi.edu.ua

Кандидатка юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри права (НТУ «ХПІ»).

Авторка понад 150 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Правознавство», «Трудове та господарське право», «Правове регулювання створення та діяльності стартапів».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/pravo/uk/shtat-kafedru/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/pravo/uk/shtat-kafedru/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на розгляд широкого кола питань щодо ознайомлення здобувачів із сучасними теоретичними основами національного законодавства у галузі інформаційного права та практичними навичками, необхідними для управління інформаційними процесами. Майбутні фахівці повинні бути теоретично і практично обізнаними з питань регулювання і стимулювання інформаційної діяльності підприємств, установ, організацій; методів управління інформаційного розвитку компанії; розробки інформаційних проєктів та оцінки їх ефективності.

Мета та цілі дисципліни

Забезпечення теоретичної підготовки з основ національного законодавства у галузі інформаційного права та практичними навичками необхідними для управління інформаційними процесами, методів управління інформаційного розвитку компанії, розробки інформаційних проєктів та оцінки їх ефективності.

Формат занять

Лекції, практичні роботи, самостійна робота, реферати. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

КЗ-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

КФ10. Здатність провадити науково-педагогічну діяльність, планувати навчання, контролювати і супроводжувати роботу з персоналом, а також приймати ефективні рішення з питань інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.

КФ11. Здатність здійснювати наукові та/або прикладні дослідження у галузі інформаційної безпеки та/або кібербезпеки із застосуванням сучасних експериментальних і теоретичних методів моделювання процесів, формувати науково-технічну звітність.

Результати навчання

РН3. Проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність в сфері інформаційної безпеки та/або кібербезпеки, а також в сфері технічного та криптографічного захисту інформації у кіберпросторі.

РН9. Аналізувати, розробляти і супроводжувати систему управління інформаційною безпекою та/або кібербезпекою організації на базі стратегії і політики інформаційної безпеки.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 годин. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год. Форма контролю: диференційований залік.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного вивчення дисципліни необхідно мати знання та практичні навички, які підтверджені вступним випробуванням на програму підготовки магістра.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються ігрові методи, акцентується увага на інформаційних технологій у правозастосуванні. Навчальні матеріали розміщені в середовищі Microsoft Office 365.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Інформаційне право як галузь права. Поняття інформації.

Інформація як ресурс суспільного розвитку. Поняття та види інформації. Інформаційне право як комплексна галузь суспільних відносин. Функції та методи інформаційного права. Система інформаційного права.

Тема 2. Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України. Загальна характеристика законодавства України в інформаційній сфері. Джерела інформаційного права.

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти інформаційних правовідносин..

Основні інформаційні права та свободи. Право на доступ до інформації як елемент правового статусу особи. Суб'єкти та об'єкти правовідносин в інформаційній сфері

Тема 4. Управління у сфері інформації.

Засади формування інформаційної функції держави. Електронна взаємодія органів публічної влади. Портал «Дія». Електронний документообіг в Україні. Електронний підпис.

Тема 5. Правове регулювання інформаційних відносин у галузі масової інформації.

Правове регулювання діяльності друкованих засобів масової інформації. Правове регулювання у сфері телебачення та радіомовлення. Правовий статус інформаційних агентств. Державна підтримка засобів масової інформації. Правове регулювання блогів. Правова природа сторінок у соціальних мережах.

Тема 6. Правове регулювання інтернет-відносин в Україні. Основні положення законодавства про електронні комунікації. Правова природа Інтернету. Правове регулювання інтернет-відносин. Структура механізму правового регулювання інтернет-відносин.

Тема 7. Правове регулювання баз даних, інформаційних систем, відносин, що формуються під час використання хмарних обчислень і віртуальних активів.

База даних як об'єкт інформаційних правовідносин. Правовий режим інформаційних систем. Хмарні технології як об'єкт правового регулювання (сервісно-орієнтованих розподілених інформаційних систем).

Тема 8. Інформаційні аспекти інтелектуальної власності. рекламна діяльність в Україні.

Правове регулювання інформаційних відносин у створенні та розповсюдженні творів науки, літератури та мистецтва. Правове регулювання інформаційних відносин у виробництві та розповсюдженні компонування інтегральних мікросхем. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом патентного права. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом ноу-хау. Державне регулювання рекламної діяльності.

Тема 9. Юридична відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Поняття і види юридичної відповідальності за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Кримінальна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Адміністративна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Особливості юридичної відповідальності за порушення правових норм інформаційної безпеки в галузі трудових норм і цивільно-правових відносин.

Теми практичних занять

Тема 1. Інформаційне право як галузь права. Поняття інформації.

Тема 2. Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України.

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти інформаційних правовідносин.

Тема 4. Управління у сфері інформації.

Тема 5. Правове регулювання інформаційних відносин у галузі масової інформації.

Тема 6. Правове регулювання інтернет-відносин в Україні.

Тема 7. Правове регулювання баз даних, інформаційних систем, відносин, що формуються під час використання хмарних обчислень і віртуальних активів.

Тема 8. Інформаційні аспекти інтелектуальної власності. Рекламна діяльність в Україні.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає опрацювання лекційного матеріалу, та самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (офіційні сайти органів державної влади, судових органів влади) для самостійного вивчення та аналізу. Курс передбачає виконання індивідуального завдання у вигляді реферату та представлення його як презентацій за темою курсу, що студент вільно обирає з числа тем, які пропонуються або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Студент здійснює бібліографічний пошук, складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь, опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку (20 балів), що додається до загального рейтингу.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.

2. Правознавство : хрестоматія для студентів ден. та заочн. форми навчання усіх спец. / упоряд.: Л. В. Перевалова [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Панов А. М., 2019 – 220 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/44946>
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52333>
3. Тезаурус з правознавства: / Перевалова Л.В., Гаєвая О.В., Гаряєва Г.М., Кузьменко О.В., Лисенко І.В., Ткачов М.М. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 194с.
http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/09/tezaurus_vychitka-eng-16.06.2021docx-1.docx
4. Правові засади управлінської діяльності: навч.-метод. посіб. / Л. В. Перевалова, О. В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва, І. В. Лисенко. – Харків : ФОП Панов А. М., 2020. – 50 с.
<http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2020/10/Metodposibnik-PZUD-2-1.docx>
5. Правове регулювання внутрішнього ринку Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. / Л. В. Перевалова, О. В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва. – Харків : ФОП Панов А. М., 2020. – 68 с.
<http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/05/NMP-PR-VR-YES-2020.docx>
6. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з правових дисциплін для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей / уклад.: О. В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва, І. В. Лисенко, Л. В. Перевалова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021 – 128 с.
<http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/06/Metodichni-vkazivki-dlya-napisannya-kr-dlya-zo-1-1.docx>

Законодавчі акти

7. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96- ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96>
8. Про інформацію : Закон України від 13.01.2011 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/265712>
9. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів : Закон України від 06.12.2018 р. № 2639-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2639-19#Text>
10. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.11.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
11. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
12. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>
13. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text>
14. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23.09.1997 р. № 539/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97>
15. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 220/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text>
16. Про національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Загальна оцінка (100%) складається з поточного контролю (60%) і семестрового контролю (40%)
 Залік - тестові завдання по темах курсу.
 Поточне оцінювання - два онлайн тести (по 20%) та індивідуальне завдання 20%

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E

35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>.

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис
25.08.2025 р.

Завідувач кафедри
Ірина ЛИСЕНКО

Дата погодження, підпис
28.08.2025 р.

Гарант ОП
Ольга КОРОЛЬ